

Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen

15 oktober 2020

Inleiding

De paragraaf onderhoud kapitaalgoederen geeft via een dwarsdoorsnede van de begroting inzicht in de mate van onderhoud en de financiële lasten die daarmee gepaard gaan. Met het onderhoud van kapitaalgoederen is een substantieel deel van de begroting gemoeid. Een helder en volledig overzicht is daarom van belang voor een goed inzicht in de financiële positie.

In de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen worden de volgende kapitaalgoederen opgenomen:

1. Riolering
2. Wegen
3. Kunstwerken
4. Openbare verlichting
5. Speelvoorzieningen
6. Gebouwen
7. Groen en natuur
8. Sportvelden en accommodaties
9. Waterwegen
10. Verkeerregelinstanties
11. Exploitatie onroerende zaken
12. Sportfondsen Naarden
13. MFA De Zandzee

Van deze kapitaalgoederen wordt aangegeven:

1. Het beleidskader
2. De uit het beleidskader voortvloeiende financiële consequenties
3. De vertaling van de financiële consequenties in de begroting
4. De ontwikkelingen in 2019

Beleidskader

Het beleid, beheer en de financiële gegevens met betrekking tot het onderhoud van kapitaalgoederen zijn in het volgende schema samengevat.

Nr.	Kapitaalgoed	Beheer-/beleidsplan	Looptijd t/m	Achterstallig onderhoud	Begrote exploitatielast 2019 bedragen x € 1mln.	Werkelijke exploitatielast 2019 bedragen x € 1mln.
1	Riolering	Verbreed GRP 2018-2022/ Visie Buitenruimte (vGRP vastgesteld in 2019)	2022	Nee	4.330	4.439

2	Wegen	Beheerplan Wegen 2.0 / Visie Buitenruimte	2027	Ja	3.132	3.262
3	Kunstwerken	Beheerplan 2.0 / Visie Buitenruimte	2022	Nee	464	495
4	Openbare verlichting	Beheerplan Openbare verlichting 1.0 / Visie Buitenruimte <i>(beheerplan niet vastgesteld, geen voorziening ingesteld)</i>	2022	Nee	511	426
5	Speelvoorzieningen	Beheerplan Spelen 3.0 / Visie Buitenruimte	2023	Nee	441	459
6	Gebouwen	Beheerplan Gebouwen 3.0 / Visie Buitenruimte	2022	Nee	3.071	3.265
7	Groen	Beheerplan Groen 3.0 / Visie Buitenruimte	2023	Ja	3.730	3.925
8	Sportvelden en accommodaties	Beheerplan Sportvelden 3.0/ Visie Buitenruimte	2023	Nee	1.847	1.541
9	Waterwegen	Beheerplan Water / Visie Buitenruimte	2027	Nee	498	522
10	Verkeersregelinstallaties	Beheerplan Verkeersinstallaties 1.0 / Visie Buitenruimte <i>(beheerplan niet vastgesteld, geen voorziening ingesteld)</i>	2022	Nee	518	591
11	Exploitatie onroerende zaken	Opgenomen in beheerplan Gebouwen 3.0/ Visie Buitenruimte	2022	Nee	825	907
12	Zwembad De Lunet	MJOP	2021	Nee	602	565
13	MFA De Zandzee	MJOP	2031	Nee	822	904

				Totaal	20.791	21.301
--	--	--	--	--------	--------	--------

Tabel

De uit het beleidskader voortvloeiende financiële consequenties

De vastgestelde Visie Buitenruimte is vertaald naar beheerplannen voor de verschillende kapitaalgoederen. Hierin zijn de financiële middelen ten behoeve van het dagelijks onderhoud, het planmatig onderhoud alsmede de benodigde investeringen opgenomen.

De beheerplannen zijn in 2018 vastgesteld door het college.

De vertaling van de financiële consequenties in de begroting

De hierboven genoemde financiële middelen zijn voor wat betreft het dagelijks onderhoud als exploitatielast opgevoerd en voor het groot onderhoud wordt voor diverse kapitaalgoederen een onderhoudsvoorziening opgebouwd. Geconstateerd is dat de ramingen van sommige groot onderhoud projecten niet meer actueel zijn.. Dit leidt ertoe dat -op basis van financiële wetgeving- aan de ene kant vrijval uit voorzieningen geboekt moet worden en bij andere plannen moet worden bijgestort. Dit is een momentopname, want tegelijkertijd weten we dat we in de komende jaren alle beheerplannen moeten actualiseren. De huidige plannen moesten kort na de fusie opgesteld worden en kennen alle een relatief korte looptijd. In de jaren 2021 tot 2023 loopt het leeuwendeel van de plannen af. Bij de perspectiefnota gaan we nader in op planning en aanpak van de actualisatieronde. Hiervan bent u eerder in een raadsmededeling op de hoogte gesteld, tevens is hiervan melding gemaakt in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing.

In de onderstaande tabel zijn de uitgaven planmatig onderhoud weergegeven van de bij de jaarrekening 2018 ingestelde onderhoudsvoorzieningen.

Kapitaalgoed	Uitgaven 2019 (bedragen x €1.000)
Wegen	2.427
Kunstwerken	283
Gebouwen	426
Water	geen
Totaal	3.136

Ontwikkelingen 2019

1. Riolering

In 2019 zijn alle straat- en trottoirkolken gereinigd. Het opstellen van een meerjarig onderhoudscontract om delen van het hoofdriool te reinigen en te inspecteren, is in 2019 niet gelukt. Dit komt doordat we het areaal aan rioolgegevens nog niet geheel op orde hadden, waardoor er een vertraging is ontstaan. In 2019 is een goede stap gezet om het areaal wel op orde te krijgen door de aanschaf van een nieuw rioolbeheersysteem. In Muiden heeft een rioolinspectie plaatsgevonden om inzicht te krijgen in de staat van het areaal. Het planmatig schoonmaken/inspecteren van de pompputten is in 2019 uitgevoerd. Om de rioolpompen, overstorten, bergbezinkvoorzieningen op afstand te kunnen controleren en/of uit te lezen, is het lopende contract stilzwijgend verlengd. Inmiddels zijn de voorbereidingen voor de inkoop gestart.

2. Wegen

Beheer – Beheerplan Wegen 2.0

Vanuit het Beheer en Onderhoud van de wegen is het gangbaar en veilig houden van de wegen een belangrijk taak. De meldingen van bewoners of weggebruikers worden geregistreerd en zo snel mogelijk opgelost. Het klein dagelijks onderhoud wordt hoofdzakelijk door onze eigen medewerkers Beheer en Service uitgevoerd.

In en rondom de kernen Muiden en Muiderberg zijn in 2019 de uit te voeren werkzaamheden uit het Wegenbeheerplan Muiden voorbereid. De uitvoering van werkzaamheden wordt gestart in 2020 met de vakdisciplines riolering, groenvoorzieningen, openbare verlichting en speelplaatsen. Met de uitvoering van deze werkzaamheden wordt gewerkt aan de onderhoudsachterstanden van de kapitaalgoederen.

De wegen in Bussum en Naarden zijn in 2016 geïnspecteerd. De uitvoeringsmaatregelen van het wegenonderhoud aan zowel de elementenverhardingen (klinkers, tegels) als asfaltverhardingen zijn gedeeltelijk volgens planning uitgevoerd. Deze gedeeltelijke uitvoering komt mede doordat er grote projectwerkzaamheden, zoals de aanleg Rotonde Churchillstraat, aanleg veilige voet/fietsoversteek Meerstraat en de werkzaamheden van Pro-Rail, waren gepland en daardoor onze geplande onderhoudswerkzaamheden hebben beïnvloed. Om de verkeerscirculatie in Bussum en Naarden niet teveel te hinderen, zijn enkele geplande onderhoudswerkzaamheden doorgeschoven van 2019 naar 2020.

Grootschalige vervangingen – herinrichtingsprojecten

In Naarden ter hoogte van de Churchillstraat is een nieuwe rotonde aangelegd en bij de Meerstraat is een veilige geregelde voet/fiets oversteek aangelegd. De rijweg van de Rijksweg vanaf de nieuwe rotonde, de Godelindeweg, de rotonde Amersfoortsestraatweg tot de Brediusweg is voorzien van een nieuwe asfalt deklaag. Door de uitvoering van deze werkzaamheden en om de verkeerscirculatie niet te hinderen, zijn de projecten Beerensteinerlaan en Burgemeester van Wettumweg voor uitvoering doorgeschoven naar 2020. Tijdens de uitvoering van deze projecten wordt de riolering vervangen en de weg heringericht. De projecten zijn naar verwachting begin 2021 gereed. Tevens zijn de asfaltwerkzaamheden aan de Brediusweg doorgeschoven naar 2020, eveneens ter waarborging van een goede verkeerscirculatie. De geplande uitvoeringsmaatregel betreft het vervangen van een asfaltdeklaag inclusief kleine verkeerskundige aanpassingen.

Toegankelijkheid wegen

In het kader van inclusie en de uitvoering van de Visie Buitenruimte is in 2019 de toegankelijkheid van de openbare ruimte van Gooise Meren geïnventariseerd. Het gaat om de toegankelijkheid bij oversteek locaties en stoepen, het in en uit lopen van openbare voorzieningen en haltering locaties openbaar vervoer. Tijdens de uitvoering van reguliere onderhoudswerkzaamheden worden kleine aanpassingen in de openbare ruimte uitgevoerd. Tevens wordt de toegankelijkheid in de ontwerpfasen van nieuwe herinrichting projecten getoetst a.d.h.v. de richtlijnen kennisplatform CROW.

Straatreiniging

Het kwaliteitsniveau voor de straatreiniging binnen het gebied Gooise Meren wordt op beeldkwaliteit onderhouden. Bij de begrotingsbehandeling 2020 zijn de definitieve beeldkwaliteiten vastgesteld. Dit is in het beheer doorgevoerd.

3. Kunstwerken

Vanaf 2018 worden alle Kunstwerken volgens het Beheerplan 2.0 onderhouden. Het onderhoud en storingen aan de beweegbare bruggen is in 2019 uitgevoerd door de contract aannemer. De werkzaamheden die vanuit het contract uitgevoerd worden, zijn het reinigen van de bruggen, het smeren en mechanisch op orde houden van de bruggen. De bediening van de beweegbare bruggen in de kernen Muiden en Muidenberg worden door Waternet verzorgd. De bruggen in de kern Naarden worden door de afd. Beheer en Service bediend. Om de Constructieve veiligheid van alle Kunstwerken in kaart te brengen, is een inspectie constructieve veiligheid uitgevoerd. De mogelijk te nemen maatregelen worden in 2020 uitgewerkt.

Brug de Kwakel had instabiliteitsproblemen. Dit probleem is opgelost door het aanbrengen van spandraden. Tevens is de bedieningskast vervangen. Het brugdek van de Hakkelaarsbrug is voorzien van een waterdichte asfalt deklaag. Bij de oeverbescherming aan het Kruitpad in Muiden is de doorgroei van onkruid verwijderd en zijn de waterdichte cementvoegen, die tussen de zetsteen zitten, hersteld. De bedieningskast van de Prinses Irenebrug is vervangen. Tevens zijn van het brugwachtershuisje de ruiten vervangen en is er een ventilatie rooster aangebracht. Ook de brugleuning is geconserveerd/geschilderd. De A'damse Poortbrug was uit balans en sloot hierdoor niet goed. De ballastkist is aangepast door meer gewichten in de kist aan te brengen. Ook is de brugleuning geschilderd.

Het herstel van de brug Oud Blaricumeweg was in 2019 gepland, maar door de herstelproblematiek wordt de brug in 2020/21 geheel gerenoveerd. De houten leuning van de fietsbruggen van deze brug worden hergebruikt bij de herstelwerkzaamheden van de brug Purperreiger en de brug Regenwulp, beide gelegen in Muiderberg. Door het uitstellen van de werkzaamheden brug Oud Blaricumeweg worden de beide bruggen in Muiderberg ook qua uitvoering doorgeschoven naar 2020/21.

4. Openbare Verlichting

Weg- en straatverlichting, zoals lantaarnpalen in woongebieden zijn bijna onmisbaar na zonsondergang. De gemeente Gooise Meren zorgt dat de verlichting goed functioneert en er verzorgd uitziet, de uit te voeren werkzaamheden worden volgens het Beheerplan 1.0 uitgevoerd. In 2019 is door de contract aannemer het reguliere onderhoud aan de openbare verlichting uitgevoerd. De onderhoudswerkzaamheden betreffen het schoonmaken van de lichtmasten en armaturen, het verwijderen van bestikking en het vervangen van gloeilampen. Langs de Rijksweg vanaf de Churchillstraat tot de Lambertus Hortensiuslaan, Jur Visserlaan en een deel van de Amsterdamsestraatweg zijn de bestaande verlichtingsarmaturen vervangen door duurzame led verlichting. De schade- en storingsmeldingen worden wekelijks afgehandeld; dit wordt gemonitord door een 3 wekelijks overleg Gooise Meren met de contract aannemer. Verplaatsingen van lichtmasten of aanpassingen van de armaturen worden getoetst en op maatwerk uitgevoerd.

Voor het project Mariahoeve is een nieuw lichtplan gemaakt. Tevens zijn er via de buurtparticipatie drie nieuwe armaturen voorgesteld waaruit bewoners konden kiezen. De bewoners hebben hieruit een keuze gemaakt. Dit duurzame armatuur wordt tijdens uitvoering van het project geplaatst. In 2019 zijn we gestart met de vervanging van de verlichting armaturen in het gebied Bos van Bredius, Bollenlaan, Huizerstraatweg, Naarderwoonbos en het industriegebied Gooimeer Noord. Deze werkzaamheden lopen door in 2020.

5. Speelvoorzieningen

Vanaf 2018 worden de speellocaties en speeltoestellen beheerd volgens het beheerplan speelvoorzieningen 3.0. Dit houdt in dat we zorgen dat locaties en toestellen heel, schoon (basis) en veilig zijn. De jaarlijkse veiligheidsinspectie wordt uitgevoerd volgens de normen voor speeltoestellen (NEN-EN 1176) en ondergronden (NEN-EN 1177). Resultaten worden in het gemeentelijk beheerprogramma (Greenpoint) vastgelegd en noodzakelijke onderhouds- en herstelwerkzaamheden worden voorbereid en uitgevoerd.

De reguliere inspecties (1 veiligheid inspectie en 1 visuele inspectie) hebben plaatsgevonden. De uit de inspecties voortgekomen reparaties zijn uitgevoerd. De valdempende ondergronden zijn gereinigd en waar nog aangevuld/vervangen.

Jaarlijks wordt een deel van de ondergronden en speeltoestellen vervangen. Redenen hiervoor zijn schade, einde levensduur en veroudering. Bij vervangingen of herinrichting wordt, in het kader van de speelbaarheid van de openbare ruimte, gekeken of er in de directe omgeving speelmogelijkheden zijn of gecreëerd kunnen worden waarbij de huidige locatie aansluit, kleiner/anders ingericht kan worden of misschien zelfs kan vervallen. Herinrichtingen worden vroegtijdig aan de buurt kenbaar gemaakt middels bewonersbrieven en de gemeentelijke website. Buurtparticipatie is een vast gegeven binnen ontwerp en inrichtingselementen. Vanaf 2019 wordt bij elke renovatie gekeken of de betreffende speellocatie aangepast kan worden in het kader van de inclusieve samenleving.

In 2019 is door een bewonersinitiatief een jeu de boulesbaan aangelegd die door de bewoners onderhouden wordt. In Muiden heeft de voorbereiding plaatsgevonden voor de aanpassing van een gewone speellocatie naar een inclusieve speellocatie. De aanpassing wordt in 2020 gerealiseerd.

6. Gebouwen

Naar aanleiding van een Risico Inventarisatie en Evaluatie (RI&E) is gebleken dat het gerenoveerde gemeentehuis nog een upgrade nodig heeft. Om die reden is besloten de update van de kelder uit te stellen. Projectgroep Gemeentehuis 2.0 heeft in 2019 alle punten van de RI&E beoordeeld en voorbereid. De aanbesteding is opgestart.

Werkzaamheden t.b.v. de diverse SIM's (Subsidies Instandhouding Monumenten) zijn aanbesteed en liggen klaar ter uitvoering, waaronder de renovatie van de toren van de Grote Kerk in Naarden, die al is opgestart. De uitvoering zal doorlopen in 2020.

De planmatig vastgestelde werkzaamheden voor dakwerk en schilderwerk aan gebouwen zijn in een raamovereenkomst voor vier jaar weggezet. Er is een start gemaakt met de werkzaamheden.

Voor het dagelijks bouwkundig onderhoud aan de gebouwen is een raamovereenkomst afgesloten met een bouwkundig aannemer.

Er is voor de E- en W-installaties een start gemaakt voor een raamovereenkomst voor 4 jaar. De veiligheidsaspecten zijn hierbij ook meegenomen.

Er is voor de gebouwen een inventarisatie uitgevoerd van al het aanwezige asbesthoudend materiaal in de panden. Waar nodig is direct gesaneerd. De overige locaties zijn gemarkeerd en worden beheerd volgens wet- en regelgeving.

Het ESCo- (Energy Service Compagny) project is in de aanbestedingsfase, maar heeft wat vertraging opgelopen. Doel is nu start uitvoering medio 2020.

De voorbereiding van de revitalisatie van de aula op de begraafplaats in Bussum is afgerond. De aanbesteding en uitvoering zal in 2020 plaatsvinden.

7. Groen

Tot dit kapitaalgoed worden alle groenvoorzieningen (behoudens het groen op de begraafplaatsen) in de gemeente Gooise Meren gerekend, bestaande uit de bomen, hagen, heesters, gras, bosplantsoen, halfverharde paden, rozen, etc. Om achterstallig onderhoud aan het groen weg te werken, is er in 2016 een nul-meting voor Gooise Meren uitgevoerd. Aan de hand van deze nul-meting is er een renovatieplanning gemaakt en is er gestart met het renoveren van het groen. Veel van deze werkzaamheden worden in projecten integraal meegenomen zoals in het project Mariahoeve.

Voor het project Mariahoeve is een groenplan gemaakt voor de plantvakken die in aanmerking komen voor renovatie. De bewoners zijn hierbij betrokken geweest. De nieuwe beplanting wordt tijdens uitvoering van het integrale project geplaatst.

In 2019 is het laatste deel van de inhaalslag van de boomveiligheidscontroles uitgevoerd, waardoor nu alle gemeentelijke bomen minimaal een keer geïnspecteerd zijn. Vanaf 2020 worden de bomen middels de reguliere cyclus geïnspecteerd.

Op diverse locaties hebben renovaties van het groen plaatsgevonden. Enkele van deze locaties zijn:

- Renovatie beplanting bij Brandsmaschool in Bussum
- Renovatie sierheesters voor winkelcentrum aan Laarderweg in Bussum
- Renovatie sierbeplanting Herman Gorterhof Bussum
- Renovatie sierheesters aan Burgemeester Jur Visserlaan in Naarden
- Start gemaakt met renovatie boombeplanting Bussummerstraat en Westwalstraat (bomen gekapt in 2019, nieuwe aanplant in 2020)
- Start gemaakt met gazonrenovatie op diverse locaties

8. Sportvelden en accommodaties

Vanaf 2018 worden de buitensportaccommodaties beheerd volgens het beheerplan Sportvelden 3.0. Dit houdt in dat we zorgen dat de sportcomplexen functioneel, schoon (basis) en veilig zijn. Velden en banen zijn ingericht -en functionerend volgens de bondsnormen van de betreffende sporttakken. In Gooise Meren zijn dit: voetbal, hockey, tennis, rugby, handbal, korfbal, honkbal, softbal en atletiek. In 2019 is gestart met het opnieuw opstellen van een meerjaren onderhoudsplan door een onafhankelijke partij in samenwerking met de verschillende verenigingen. Met dit plan weten we voor de komende jaren waar we aan toe zijn qua onderhoud, vervangingen en investeringen. De verwachting is dat het meerjaren onderhoudsplan het eerste kwartaal van 2020 gereed is. Het meerjaren onderhoudsplan zorgt voor de borging van kwaliteit van de sportvelden in Gooise Meren.

Jaarlijks wordt een deel van de velden, banen en parkinrichtingen vervangen. Doel hierbij is de borging van goede buitensportaccommodaties in de gemeente Gooise Meren. Door het relatief grote aantal kunstgras sportvelden bepaalt de technische levensduur van de velden veelal het vervangingsjaar. Overige elementen zoals veldverlichting, hekwerken, paden en groen zijn ook opgenomen een vervangingsplan.

Vanaf 2019 wordt bij vervangingen nadrukkelijk gezocht naar kansen om duurzaamheid en milieuaspecten mee te nemen in de voorbereiding. Denk hierbij aan LED-veldverlichting en het soort vullingsmateriaal bij de kunstgras voetbalvelden. Uiteraard dienen alle sportondergronden aan de bondseisen te voldoen.

In 2019 is een kunstgras voetbalveld van NVC omgebouwd naar een hockey waterveld ten behoeve van Hockeyclub Naarden. Bij de aanleg is gekozen voor duurzaamheidsopties waar mogelijk. Zo is er een duurzame waterpomp aangelegd en LED verlichting.

9. Waterwegen

Naast het reguliere onderhoud en het jaarlijks schonen van de sloten, is er in 2019 een deel van de watergangen door Waternet gebaggerd.

10. Verkeersregelinstallaties (VRI)

In 2019 geldt voor verkeersregelinstallaties dat ze vanzelfsprekendheid hun werk hebben gedaan. Ze zorgen ervoor dat op kruispunten veilig kan worden overgestoken en dat wachttijden worden beperkt. Volgens de bestaande onderhoudscontracten met de aannemer is het reguliere onderhoud aan alle VRI's, doseerlichten en hydraulische afsluitingen uitgevoerd. In het geval van storing of uitval wordt een veilige verkeersafwikkeling gegarandeerd door de storing zo snel mogelijk te verhelpen en mogelijk met ondersteuning van de inzet verkeersregelaars. In 2019 is een begin gemaakt met de VRI's aan te sluiten op de verkeerscentrale van de provincie Noord-Holland. In de loop van de komende jaren worden er meer VRI's op

deze verkeerscentrale aangesloten. Om de doorstroming van het verkeer en de veiligheid van de fietsers te bevorderen, zijn er wachttijdvoorspellers aangebracht. Om de toegankelijkheid voor weggebruikers met beperkingen te ondersteunen, zijn op diverse locaties rateltickers en drukknoppen aangebracht op de verkeerslichten.

11. Exploitatie roerende zaken

Voor de MFA's, het Muizenfort, de Kazerne, de Rijver en Breeduit is per januari een nieuwe beheerder aangesteld. Die heeft het afgelopen jaar voor alle panden achterstallig klein onderhoud weggewerkt.

In samenwerking met gebruikers en huurders is er veel verbeterd, waaronder de veiligheidssituatie en gebruiksgemak.

Ook als gevolg van nieuwe huurders, zijn er wat aanpassingen gedaan. Bijvoorbeeld een uitbreiding van de keuken in de Kazerne voor het sociaal restaurant Samen Doen of het opknappen van het ongebruikte deel van het Muizenfort. Dat is nu gedeeltelijk in gebruik als ruimte voor het project 'Verder met de vesting Muiden' en wordt verder commercieel verhuurd. Daarmee is in beide gebouwen geen leegstand meer.

Voor Breeduit stond een forse verbouwing en een nieuw aan te leggen 2e schoolplein gepland. Die zijn om verschillende redenen dit jaar niet doorgedaan. Op basis van een veranderde situatie worden er nu nieuwe plannen gemaakt.

12. Zwembad De Lunet

Behoudens het reguliere onderhoud zijn er in 2019 geen bijzonderheden te melden. Er wordt gewerkt met een MJOP waarbij het uitgangspunt is sober, doelmatig en veilig.

13. MFA De Zandzee

Behoudens het reguliere onderhoud is er in 2019 geen bijzondere zaken opgepakt. Wel is er een nieuwe meerjarenonderhoudsplan opgesteld, waarbij duurzaamheid een belangrijke rol speelt. De reikwijdte van dit plan is aangepast naar 15 jaar.